

№ исх: ДС-57 от: 23.02.2018

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ
МӘЖІЛІСІНІҢ**

Д Е П У Т А Т

**МАЖИЛИСА
ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

Д Е П У Т А Т Ы

010000, Астана, Парламент Мәжілісі
№ _____

010000, Астана, Мажилис Парламента
« _____ » _____ 2018_ года
2018_ жылғы « _____ » _____

2018 жылғы 21 ақпанда жарияланды

**Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі
Б.Ә. Сағынтаевқа**

Депутаттық сауал

Құрметті Бақытжан Әбдірұлы!

Депутаттық сауал жолдауымызға өңірлерге шығу барысында Қызылорда облысы тұрғындарының өңірдегі уақытты есептеу тәртібі мен сағаттық белдеу шекарасын өзгертуге қатысты мәселені шешу туралы өтініштері себеп болып отыр.

Бұл мәселені облыс халқы 2005 жылдан бері, яғни «Қазақстан Республикасы аумағында уақыт есептеу тәртібі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 15.03.2005 жылғы № 231 Қаулысына өзгерістер енгізілген уақыттан бері көтеріп келе жатқандығын атап өтеміз (аталған Қаулыға сәйкес, Қызылорда және Қостанай облыстарының уақыт өлшемін дағдылы уақытынан алға жылжыту туралы шешім қабылданған болатын).

Бұған дейін Мәжіліс және Сенат депутаттары бірнеше рет бұл мәселені Үкімет алдына депутаттық сауал арқылы қойып келген.

Үкіметтен уақыт есептеудің тәртібіне өзгеріс енгізу үшін тиісті зерттеу жұмыстары жүргізілетіндігі туралы екі рет жауап алынды. Бірақ, әлі күнге дейін нақты шешім қабылданған жоқ.

В.Г. Фесенков атындағы астрофизикалық институттын ақпаратына сәйкес Қызылорда облысының территориясы төртінші сағаттық белдеуге жатады және қазіргі декреттік уақытқа орай 2 сағат 38 минутқа алда жүріп келеді.

Аталған қаулы қабылданғанға дейін, облыстың белдеулік шекарасы халықаралық географиялық уақыт белдеуіне UTC+4 сәйкес келетін.

Медицина саласындағы хронобиология, онкология және хрономедицинаны зерттеумен айналысатын В.Н. Ковальзон, В.Б. Дорохов, С. Рапопорт, В.Н. Анисимов сынды шетелдік ғалымдардың зерттеуіне сәйкес, уақыттық белдеуден бір сағаттан артық уақыт алда жүру адам организмінің биологиялық ритмінің өзгеруіне әкеліп соқтырады. Мұндай өзгерістің нәтижесі депрессияға, психологиялық бұзылулардың даму ықтималдығының артуына, суицидтік мінез-құлыққа, сондай-ақ десинхроноз, миокард инфарктісі, жүйке жүйесі ауруларының, онкологиялық және тағы басқа да аурулардың көптеп орын алуына себепін тигізетіндігі айтылып келеді.

Бұл бірінші кезекте егде жастағы адамдарға және әсіресе балаларға теріс ықпалын тигізуде. Күз, қыс және көктем мезгілдерінде мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалар табиғи уақыттан ерте ұйқыларынан тұрып, тәуліктің қараңғы уақытында оқу мекемесіне баруға мәжбүр. Бұл денсаулықпен қатар сабақ үлгеріміне де теріс әсерін тигізуде.

Сонымен қатар, ұйқының қанбауы әсіресе жұмыс уақыты кезінде адам миының тез шаршауына, осының салдарынан өндірістік жарақаттанудың өсуі мен жол-көлік оқиғасының артуына себепін тигізеді.

Жүргізілген әлеуметтік сұрауға сәйкес, облыс халқының 92 пайызы ағымдағы уақыттың теріс әсері бар екенін және адам өмірі үшін маңызды саналатын ішкі биологиялық сағаттың бұзылған балансын қалпына келтіру қажеттігін жеткізген.

Облыс әкімдігі жанындағы жұмыс комиссиясы мән-жайды зерделеп, оның ішінде аурулардың статистикасы мен халыққа арасында жүргізілген сұрау нәтижесінде, сағат белдеуінің бұрынғы шекарасын қайтару қажет деген тұжырымға келді.

Ұқсас мәселе Қостанай облысында да бар екенін, бұл өңірде де адамдар өздерін қолайсыз сезініп, денсаулыққа зиянын тигізетін биоырғақтарымен күресіп отырғанына назар аудару қажет.

Осы ретте, адамның басты байлығы саналатын Қызылорда және Қостанай облыстары халқының денсаулығына қатысты өзекті мәселе созбалаңға салынып отыр.

Құрметті Бақытжан Әбдірұлы!

Аталған мәселе Сіздің 2017 жылы Қызылорда облысына жұмыс бабымен барған уақытыңызда да қаралған болатын.

Баяндалған мән-жайларды ескере отырып, аталған мәселені шешуді дереу қолға алу қажет деп санаймыз. Қосымша қаржылық шығынды қажет етпейтін бұл мәселені оңды шешу, онсыз да экологиялық апат аймағында

өмір сүріп жатқан тұрғындардың денсаулық жағдайының артуына және өмір сапасының жақсаруына оң әсерін тигізеді деп ойлаймыз.

Жоғарыда айтылғандар негізінде, уақытты есептеу тәртібін өзгерту мен сағаттық белдеу шекарасын 2005 жылға дейін қолданылған деңгейге қайта келтіруге жедел шаралар қабылдауды және нәтижесі туралы жауапты заңнамада белгіленген мерзімде ұсынуыңызды сұраймыз.

Құрметпен,

**Депутаттар, «Нұр Отан»
партиясы фракциясының
мүшелері**

Б.Т. Кесебаева

Қ.С. Сұлтанов

Б.С. Измұхамбетов

А.Б. Тасболатов

З.Я. Балиева

М.А. Айсина

В.И. Олейник

А.Ж. Ералиев

А.П. Рау

М.Т. Ерман

А.В. Суслов

Г.Г. Шиповских

**Қазақстан халқы
Ассамблеясынан**

Н.В. Жұмаділдаева

орын.: М.С. Төлегенов, тел.: 74-62-19,
e-mail: Tolegenov@parlam.kz

№ исх: ДС-57 от:
23.02.2018
**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ
МӘЖІЛІСІНІҢ**

Д Е П У Т А Т
**МАЖИЛИСА
ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

Д Е П У Т А Т Ы

010000, Астана, Парламент Мәжілісі
Парламентта

№ _____
_____ 2018_ года

010000, Астана, Мажилис

« _____ »

2018_ жылғы « _____ »

Оглашен 21 февраля 2018 года

**Премьер-Министру
Республики Казахстан
Сагинтаеву Б.А.**

Депутатский запрос

Уважаемый Бакытжан Абдирович!

Поводом для депутатского запроса послужили обращения граждан Кызылординской области, поступившие во время выезда в регионы касательно решения вопросов, связанных с изменением границ часовых поясов и порядка исчисления времени в регионе.

Следует отметить, что данная проблема поднимается населением области с 2005 года, т.е. со дня изменения постановления Правительства Республики Казахстан от 15.03.2005 года № 231 «О порядке исчисления времени на территории Республики Казахстан».

Ранее, по данной проблеме неоднократно направлялись запросы депутатов Сената и Мажилиса Парламента в Правительство.

Дважды был получен ответ с Правительства о том, что будут проводиться соответствующие исследования по изменению порядка исчисления времени. Однако, в настоящее время конкретного решения не принято.

По информации Астрофизического института имени В.Г. Фесенкова территория Кызылординской области относится к четвертому часовому

поясу и по нынешнему декретному времени опережает поясное время на 2 часа 38 минут.

До принятия указанного постановления границы пояса области соответствовали международному географическому часовому поясу UTC+4.

Исследования зарубежных ученых в области медицины, таких как Ковальзона В.М., Дорохова В.Б., Рапопорта С., Анисимова В.Н., исследующих хронобиологию, онкологию и хрономедицину, подтверждают, что опережение поясного времени более одного часа приводит к изменению биологических ритмов организма человека, увеличению вероятности развития психических расстройств, депрессии, суицидального поведения, а также могут вызвать такие заболевания, как: десинхроноз, инфаркт миокарда, болезни нервной системы, онкологические и другие заболевания.

В первую очередь, им подвержены люди пожилого возраста и особенно дети, биологическое время пробуждения у которых наступает позже. В осенний, зимний и весенний периоды дети школьного и дошкольного возраста просыпаются раньше природного времени, и вынуждены добираться до учреждений образования в темное время суток, что влияет не только на их здоровье, но и на успеваемость.

Кроме того, недосыпание приводит к перегрузке человеческого мозга, особенно в рабочее время, а также росту производственного травматизма и дорожно-транспортных происшествий.

Согласно результатам проведенных общественных слушаний и социального опроса, порядка 92% населения области высказалось о негативных последствиях текущего времени, а также о необходимости восстановления нарушенного баланса внутренних биологических часов, жизненно важных для человека.

Рабочая комиссия при акимате области, изучив все обстоятельства, в том числе статистику заболеваний и результаты опроса населения, пришла к выводу о необходимости возврата прежних границ часового пояса.

Аналогичная проблема имеется и в Костанайской области, где люди ощущают себя также некомфортно, борются с собственными биоритмами, что негативно сказывается на их здоровье.

В то же время, решение крайне актуального вопроса, связанного со здоровьем населения Кызылординской и Костанайской областей постоянно затягивается.

Уважаемый Бакытжан Абдирович!

В рамках Вашей рабочей поездки в Кызылординскую область в 2017 году данный вопрос также рассматривался.

Учитывая данные обстоятельства, считаем, что необходимо вернуться к рассмотрению данного вопроса. Его положительное решение не потребует дополнительных финансовых затрат, а позволит решить проблемы здоровья наших граждан, качества их жизни, и без того находящихся в зоне экологического бедствия.

На основании вышеизложенного, просим Вас ускорить процесс принятия мер по изменению порядка исчисления времени и возврату границ часового пояса к уровню, существовавшему до 2005 года, и представить ответ о принятых мерах в установленный законодательством срок.

С уважением,

**Депутаты,
члены Фракции
партии «Нұр Отан»**

Кесебаева Б.Т.

Султанов К.С.

Измухамбетов Б.С.

Тасбулатов А.Б.

Балиева З.Я.

Айсина М.А.

Олейник В.И.

Ералиев А.Ж.

Рау А.П.

Ерман М.Т.

Суслов А.В.

Шиповских Г.Г.

**Депутат от «Ассамблеи
народа Казахстана»**

Жумадилаева Н.В.

исп.: Тулегенов М.С., тел.: 74-62-19,
e-mail: Tolegenov@parlam.kz